

2021-08-26

Reviderad 2021-09-10

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS 2021/366

Motion – Stärk barnperspektivet i kommunens verksamhet

Motion den 15 mars 2021 av Khashayar Farmanbar m.fl. (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta följande.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det redan pågår ett arbete för att beakta barnperspektivet i kommunens verksamhet. Det är dock ett alltjämt pågående utvecklingsarbete och behovet av stöd behöver anpassas efter verksamheternas behov av stöd och med hänsyn till samhälls- och rättsutvecklingen. Motionen är med dessa noteringar färdigbehandlad.

Sammanfattning av ärendet

I motionen föreslås att det tas fram en kommunövergripande strategi och handlingsplan för att stärka barnrättsperspektivet inom kommunens samtliga verksamheter samt att en särskild kommunövergripande funktion inrättas för att bevaka barns rättigheter genom att säkerställa och implementera handlingsplanens aktiviteter.

I utredningen av motionen konstateras att arbetet med att stärka barnperspektivet utgör ett ständigt pågående arbete inom kommunens alla nämnder. Utifrån att det även börjar komma rättspraxis inom området, som har direkt bäring på kommunens verksamhet, finns det även mer konkret vägledning att dra lärdom av. Det är ett alltjämt pågående arbete att belysa frågan och följa rättsutveckling för att säkerställa att barnperspektiven beaktats i rätt tid. Stödet av utbildningar och vägledning kommer att fortsätta utifrån enheterna behov av stöd inom området. Utifrån behovet kan man rikta lämpliga åtgärder, bland annat styrande dokument, guider, utbildningar, nätverk eller särskilt utsedda funktioner. Med dessa noteringar förslås motionen vara färdigbehandlad.

Förslagen i motionen

I motionen föreslås att det tas fram en kommunövergripande strategi och handlingsplan för att stärka barnrättsperspektivet inom kommunens samtliga verksamheter i enlighet med barnkonventionen som 1 januari 2020 blev lag i Sverige. I motionen föreslås även att Nacka kommun inrättar en särskild kommunövergripande funktion för att bevaka barns rättigheter genom att säkerställa och implementera handlingsplanens aktiviteter.

Juridik-och kanslistabens utredning och bedömning

Kort bakgrund

Barnkonventionen antogs 1989 av FN:s generalförsamling och ett år senare anslöt Sverige sig till barnkonventionen genom så kallad ratificering.

Konventionen har därmed sedan länge varit juridiskt bindande för Sverige. Sedan den 1 januari 2020 har riksdagen beslutat att barnkonventionen utgör lag i Sverige. Barnkonventionen innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. Konventionen består 54 artiklar varav fyra av dessa utgör grundläggande principer.

Kommunens arbete med att implementera barnkonventionen

Inför att barnkonventionen blev svensk lag samordnade dåvarande juridik- och kanslienheten gemensamma utbildningsinsatser för kommunens olika enheter. En promemoria vid namn "Barnkonventionen blir lag" togs även fram av kommunjuristerna för att vägleda och stödja enheterna i detta arbete.

Sedan en längre tid tillbaka finns redan rubriken "Konsekvenser för barn" i kommunens tjänsteskrivelser. Rubriken ska alltid finnas med i tjänsteskrivelsen oavsett om det föreslagna beslutet innebär konsekvenser för barn eller inte. För att stödja enheterna i arbetet med att implementera barnkonventionen som lag innehåller även den ovan nämnda promemoria bland annat vägledning om hur handläggaren, vid framtagande av en tjänsteskrivelse, kan arbeta med konsekvenser för barn. Det nämns bland annat konsekvenser för barn ska beaktas, på ett tidigt stadium, i alla ärenden. Det nämns även att tjänsteskrivelsen utgör beslutsunderlag till de som ska fatta beslut vilket innebär att konsekvenserna för barn behöver vara väl genomarbetade redan innan tjänsteskrivelsen påbörjas. Ju större konsekvenser ett förslag antas få för barn, desto mer omfattande bör utredningen kring konsekvenser för barn vara. Medför förslaget stora konsekvenser för barn behöver dessutom ärendet kompletteras med en barnkonsekvensanalys. I promemorian finns även olika frågeställningar som handläggaren kan ställa sig för att beskriva konsekvenser för barn.

Då varje enhet arbetar med olika frågor som har beröring med konsekvenser för barn förutsätts att varje enhet själv identifierar hur hänsyn tas till konsekvenser för barn utifrån barnkonventionen. Hur olika enheter tagit sig an denna fråga kan skilja sig utifrån förkunskaper, vilken typ av verksamhet enheten arbetar med och så vidare.

Fortsatta arbetet med att stärka barnperspektivet

Det kan konstateras att arbetet med att stärka barnperspektivet utgör ett ständigt pågående arbete inom kommunens alla nämnder. Utifrån att det även börjar komma rättspraxis inom området, som har direkt bäring på kommunens verksamhet, finns det även mer konkret vägledning att dra lärdom av. Det är ett alltjämt pågående arbete att belysa frågan och följa rättsutveckling för att säkerställa att barnperspektiven beaktats i rätt tid. Stödet av utbildningar och vägledning kommer att fortsätta utifrån enheterna behov av stöd inom området. Utifrån behovet kan man rikta lämpliga åtgärder, bland annat styrande dokument, guider, utbildningar, nätverk eller särskilt utsedda funktioner. Med dessa noteringar förslås motionen vara färdigbehandlad.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet medför inga ekonomiska konsekvenser. Det kan dock noteras att då barnkonventionen gäller som svensk lag vilket innebär det att barnets bästa ska beaktas vid alla åtgärder som rör barn (artikel 3 barnkonventionen). Det innebär att beslutsfattaren måste fastställa vad som bedöms vara barnets bästa när beslut ska fattas. Om ett kommunalt beslut strider mot bland annat barnkonventionen medför det att ett överklagat beslut kan upphävas av domstol. Om ett beslut upphävs kan det medföra ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Ärenden som tar avstamp i barnkonventionen genererar positiva konsekvenser för barn såsom exempelvis ökad delaktighet och insyn utifrån exempelvis artikel 12 i barnkonventionen. Det kan även handla om att säkerställa att lämpliga prioriteringar gjorts för att tillgodose barns rätt till ickediskriminering, exempelvis genom tillgänglighetsanpassning för barn. Det kan även avse att hämta in information gällande barns livsvillkor inom kommunen, för att utgå ifrån dessa vid beslutsfattande i linje med artikel 2 i barnkonventionen. Utifrån dessa aspekter är det av stor vikt att konsekvenser för barn alltjämt är väl implementerade i alla kommunens verksamheter.

Handlingar i ärendet

1. Motionen

Engin Ceylan
Kanslichef
Juridik- och kanslistaben

Anneli Sagnérius
Kommunjurist
Juridik- och kanslistaben